

WERKBLAD 2.1 LUISTEREN NAAR GROETEN EN AFSCHIED NEMEN

Op straat, in de bus, tram of trein hoor je mensen elkaar groeten. Wat zeggen ze? Luister goed en maak aantekeningen.

Wat heb je gehoord?	Waar heb je het gehoord?

Je hoort ook mensen afscheid nemen. Wat zeggen ze? Luister goed en maak aantekeningen.

Wat heb je gehoord?	Waar heb je het gehoord?

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Vertel aan je buurman of buurvrouw wat je hebt gehoord en luister naar wat hij/zij heeft genoteerd. Daarna gaan we in de groep vertellen wat we hebben gehoord. Als je iets hoort wat je niet kent, schrijf je het hieronder op.

Groeten	Afscheid nemen

WERKBLAD 3.1 GROETEN

Elke dag groet je mensen. Ook tegen mensen die je niet kent, zeg je 'Goedemiddag', 'Hallo' of 'Hoi'.

We gaan eerst bedenken wie je wilt gaan groeten. Werk in tweetallen. Schrijf op wie je meestal groet en wanneer. Wat zeg je?

Wie groet je?	Welke woorden gebruik je?

Nu gaan we mensen groeten, eerst vier binnen de school, en daarna vier buiten de school. Je mag ook andere mensen kiezen dan die hier staan, maar dat moet je dan wel opschrijven. Hier zijn een paar voorbeelden:

Op school:

Groet de kantine medewerker en bestel koffie of thee.

Groet 's morgens de docent in de klas.

Groet 's morgens de docent van een andere klas.

Groet iemand op school die je niet kent.

Buiten de school:

Groet de caissière in de supermarkt.

Groet je buurman of buurvrouw.

Groet ouders van andere kinderen op het schoolplein van de kinderen.

Groet de bestuurder van de bus/tram.

Welke mensen heb je gegroet?	Welke woorden heb je gebruikt?
1	
2	
3	
4	

1	
2	
3	
4	

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Vertel aan je buurman of buurvrouw wat je hebt gezegd en luister naar wat hij/zij heeft gezegd. Daarna gaan we in de groep vertellen wat leuke ervaringen waren.

WERKBLAD 3.2 AFSCHIED NEMEN

Je gaat na een dag werken of studeren naar huis. Tegen de een zeg je 'Dag', tegen de ander 'Prettige avond'. Wat zeg je tegen wie?

Voorbeelden:

Wat zeg je?	Tegen wie?
Dag , Tot morgen, Tot ziens	mensen die ik niet zo goed ken, oudere mensen
Doeg, Doei, Houdoe	mensen die ik goed ken

Nu gaan we afscheid nemen aan het eind van de les. Loop rond en neem afscheid van je medecursisten. Wat zeg je tegen wie? Schrijf op wat je hebt gezegd.

Wat zeg je?	Tegen wie?

We gaan buiten de les opschrijven wat we zeggen tegen mensen als we afscheid nemen.

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Wat zeg je?	Tegen wie?
Dag	
Doeg, Doei	
Houdoe	
Tot ziens	
Prettige avond	
Tot morgen	

Vergelijk jouw lijst met die van andere cursisten. Zijn er veel verschillen? Wat zijn de overeenkomsten? Waarom zeg je tegen de ene persoon 'Doei' en tegen de andere 'Prettige avond'?

WERKBLAD 3.3 VRAGEN STELLEN EN ANTWOORDEN NOTEREN

Je gaat elkaar vragen stellen en de antwoorden opschrijven. We bedenken eerst met elkaar de vragen, je mag ook zelf vragen bedenken. Wat zeg je als je geen antwoord wilt geven?

Cursist:	

Nu gaan we de vragen stellen aan mensen buiten de klas. Je kunt bekenden kiezen of onbekenden. Bedenk samen met je buurman of buurvrouw aan wie je de vragen gaat stellen. Vul de namen hieronder in.

Persoon 1:	

Persoon 2:	

Inleveren op _____ (datum).

Bespreek de antwoorden met je buurman of buurvrouw.

WERKBLAD 3.4 OPEN EN DICHT

Kies een plaats waar je vaak naartoe gaat of waar je graag naartoe wilt.

Ga naar het Open Leercentrum of studiecetrum. Vraag aan de beheerder wanneer en op welke dagen het centrum open is.

Ga naar de kantine. Vraag wanneer en tot hoe laat de kantine geopend is.

Ga naar de bibliotheek. Vraag of kijk wanneer de bibliotheek open is en op welke dagen.

Ga naar de bioscoop. Vraag hoe laat de film begint.

Weet je zelf nog andere plaatsen? Schrijf ze erbij op de lijst hieronder.

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

We gaan eerst oefenen met het stellen van de vragen in de groep. Loop rond en stel de vragen aan een andere cursist.

Plaats	Hoe laat open en dicht?	Welke dagen?	Wat heb je gevraagd?
Studiecetrum			
Kantine			
Bibliotheek			
Bioscoop			

We gaan de antwoorden vergelijken met elkaar, in tweetallen. Heeft iedereen dezelfde antwoorden?

Heeft iemand een speciale plaats bezocht?

WERKBLAD 3.5 DE WEG VRAGEN

Meneer/mevrouw, mag ik u even iets vragen? Weet u waar ...?

We gaan de vragen eerst oefenen in de les. Maak een binnen- en een buitenkring, en sta tegenover elkaar. Stel elkaar de vragen die hieronder staan.

We bespreken hoe het ging, en wat nog moeilijk is. Durft iedereen op straat een vreemde aan te spreken? Moet je er misschien bij zeggen dat het voor de taalschool is?

Opdracht voor _____ (datum)	Welke woorden heb je gebruikt?
Vraag aan iemand waar je kunt pinnen.	
Vraag aan iemand waar de _____ straat is.	
Vraag aan iemand waar een supermarkt is.	
Vraag aan iemand waar de bushalte is.	
Vraag aan iemand waar de markt is.	
Vraag _____	
Vraag _____	

We bespreken de opdracht na op _____ (datum).

Besprek met je buurman of buurvrouw:

Hoe ging het? _____

Wilde iedereen meewerken? _____

Wat ging goed? _____

Wat ging minder goed? _____

WERKBLAD 3.6 MAG IK EVEN WAT VRAGEN?

Wat heb je deze week in de supermarkt gevraagd?

We gaan de vragen en de antwoorden eerst in tweetallen oefenen. Dan gaan we in de winkel of supermarkt vragen stellen.

Wat heb je deze week gevraagd?	Wat was het antwoord?
Sorry, mag ik wat vragen?	
Kunt u me even helpen?	
Waar staat de thee (of koffie, of rijst)?	
Wat kosten die sinaasappels (of die appels, of dat broodje)?	
Wilt u mij een pak rijst (of koffie, of een fles olie) aangeven?	
Waar kan ik de olie (of boter, of melk) vinden?	
Zijn de vuilniszakken (of de mandarijnen, of het brood) op?	
Hoeveel kost dat?	
Hoeveel krijgt u van mij?	

We bespreken de opdracht na op _____ (datum).

Bespreek met je buurman of buurvrouw:

Hoe ging het? _____

Wilde iedereen meewerken? _____

Wat ging goed? _____

Wat ging minder goed? _____

Wat ga je de volgende keer vragen? _____

WERKBLAD 4.1 FOTO'S EN FILMPJES MAKEN

We gaan een foto of filmpje maken met de smartphone.

Eerst hebben we in de les met elkaar besproken wat we gaan fotograferen.

Daaruit is het volgende gekomen:

We gaan laten zien:	
Hoe ging het?	
Wat ging goed?	
Wat ging minder goed?	
Wilde iedereen meewerken?	
Wat ga je volgende keer laten zien?	

We bespreken de opdracht na op _____ (datum).

Bespreek de vragen hierboven met je buurman of buurvrouw, en vul het schema in.

WERKBLAD 4.2 PRESENTATIE VOORBEREIDEN

Je hebt een buitenschoolse opdracht gedaan. Je gaat aan je groep vertellen hoe de opdracht ging.

1 Schrijf eerst thuis de antwoorden op de volgende vragen op.

- Wat was de opdracht?

- Wat ging goed?

- Wat ging nog niet goed?

- Ga je de opdracht nog een keer doen?

- Ga je het dan anders doen?

2 Schrijf eerst op het bord:

- de datum van de presentatie;
- de naam van de opdracht die je hebt gedaan;
- belangrijke woorden en zinnen die je hebt gebruikt bij de opdracht.

Nu ga je vertellen wat je hebt gedaan. Gebruik de antwoorden die je al had ingevuld op je invulformulier. Je presentatie mag 3 tot 5 minuten duren.

Let op:

- Oefen de presentatie thuis.
- Praat tijdens de presentatie niet te zacht.
- Praat niet te snel. Stop af en toe even met praten.
- Kijk tijdens het praten naar je medecursisten.

WERKBLAD 4.3 BEOORDELING VAN EEN PRESENTATIE DOOR DE GROEP

Je medecursist heeft een buitenschoolse opdracht gedaan. Hij gaat een presentatie houden. Hij moet vertellen wat hij heeft gedaan tijdens de opdracht, en hoe het ging.

Luister en kijk goed naar de presentatie. Beantwoord dan de volgende vragen:

Datum _____

Naam van de beoordelaar _____

Naam presentator _____

Opdracht _____

- Versta je de presentator? ja een beetje niet zo goed
- Begrijp je wat hij/zij vertelt? ja een beetje niet zo goed
- Vertelt hij/zij wat de opdracht was? ja een beetje niet zo goed
- Vertelt hij/zij hoe het ging met de opdracht? ja een beetje niet zo goed
- Kijkt hij/zij naar de groep? ja een beetje niet zo goed
- Vond je het een goede presentatie? ja een beetje niet zo goed

WERKBLAD 4.4 BEOORDELING VAN EEN PRESENTATIE DOOR DE DOCENT

Beoordeling presentatie van _____

Opdracht _____ Datum _____

- De cursist spreekt verstaanbaar. goed voldoende onvoldoende

Advies: _____

- De cursist kijkt naar het publiek. goed voldoende onvoldoende

Advies: _____

- De cursist vertelt op een begrijpelijke manier hoe de opdracht gegaan is. goed voldoende onvoldoende

Advies: _____

- De cursist gebruikt de goede woorden. goed voldoende onvoldoende

Advies: _____

- De totale presentatie is: goed voldoende onvoldoende

Naam, handtekening docent:

Naam, handtekening cursist:

WERKBLAD 4.5 VOORBEREIDING OPDRACHT OP WERK, WERKERVARINGSPLEK OF STAGE

We gaan een opdracht op ons werk of onze stage doen en we gebruiken hierbij de smartphone. In de les bedenken we wat we gaan doen. Een paar ideeën:*

- Je kunt een serie foto's maken van de klok, op verschillende momenten en erbij vertellen wat er dan gebeurt: overleg, pauze, lunchtijd?
- Je kunt iemand filmen die aan het werk is en hem of haar laten vertellen wat hij/zij doet.
- Je kunt ook iemand anders jou laten filmen, terwijl jij vertelt wat je doet.
- Je kunt een machine filmen en vertellen waar de machine voor gebruikt wordt.
- Je kunt tekst aan de muur fotograferen, en vertellen wat ermee bedoeld wordt.
- Je kunt een werkoverleg filmen en erover vertellen.

**De ideeën voor deze opdracht zijn geleverd door de docenten van ROC Ter AA in Helmond.*

Eerst bespreek je met een andere cursist wat je gaat doen. Dan schrijf je het in het schema.

Mijn plan voor een opdracht op mijn werk	
Ik werk/loop stage bij	
Mijn werk daar is	
Ik ga een foto/film maken van Ik ga een gesprek voeren met	
Ik ga dit doen	☐ samen met _____ ☐ alleen
Wil je iedereen meewerken?	
Wat ga ik laten zien?	
De opdracht moet klaar zijn op	
Ik ga een presentatie houden over	
Datum van de presentatie	

WERKBLAD 4.6 BEOORDELING DOOR EEN MEDECURSIST

Naam: _____

Met wie ben je mee geweest? _____

Waarnaartoe? _____

1 Hoelang heeft het gesprek geduurd? Ongeveer _____ minuten.

2 Praatte de cursist verstaanbaar?

Ja, heel goed verstaanbaar.

Redelijk verstaanbaar.

Slecht verstaanbaar.

3 Hoe goed kon je de andere spreker begrijpen?

Ik kon er bijna niets van begrijpen.

Ik kon het redelijk begrijpen.

Ik begreep bijna alles.

4 Stelde de cursist een vraag om het beter te kunnen begrijpen?

Ja.

Nee.

Wat ging heel goed?

Wat ging minder goed?

WERKBLAD 5.1 WAT DOE JE LIEVER?

Geef eerst zelf antwoord op de vragen.

Stel de vragen dan aan een andere cursist.

Vraag nu aan iemand die je kent (of die je niet kent) wat ze liever doen.

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

	Ik	Andere cursist	Andere persoon
Wat doe je liever: eten of eten maken?			
Wat doe je liever: voetballen of naar voetbal kijken?			
Wat doe je liever: een boek lezen of een boek schrijven?			
Wat doe je liever: met iemand praten of over iemand praten?			
Wat doe je liever: muziek maken of naar muziek luisteren?			
Wat doe je liever: bezoek ontvangen of op bezoek gaan?			
Wat doe je liever: naar een film kijken op de tv of in de bioscoop?			

Bespreek de antwoorden samen met de andere cursisten. Wat doen mensen het liefst?

Zijn Nederlanders actief of passief?

Zouden mensen in je land van herkomst ook deze antwoorden geven?

WERKBLAD 5.2 VRAGEN STELLEN OVER TV KIJKEN

Stel de volgende vragen aan een andere cursist.

Waar kijk jij naar?	
Kijk je elke dag naar de tv?	
Hoeveel uur per week kijk je tv?	
Vind je dat veel?	
Naar welke programma's kijk je graag?	
Welk programma vind je het leukst?	
Welk programma vind je het minst leuk?	
Kijk je tv tijdens het eten?	

Vraag aan twee mensen die je kent naar welke tv-programma's zij kijken.

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Persoon 1:	Waar kijk jij naar?

Persoon 2:	Waar kijk jij naar?

Bespreek samen met de andere cursisten hoeveel uur per week de mensen tv kijken.

Persoon 1:	_____ uur per week
Persoon 2:	_____ uur per week

Naar welke tv-programma's wordt het meest gekeken? Maak een top drie:

1	
2	
3	

WERKBLAD 5.3 WAT VIND JE LEUK OM TE DOEN?

Werk met een tweetal, drietal of viertal.

Praat eerst met elkaar. Wat doe je allemaal op een dag? Denk aan koken, wandelen, afwassen, huis schoonmaken, lezen, tv kijken, muziek maken.

Maak een lijst van dingen die jullie allemaal doen.

- Wat vind je leuk om te doen? Wat vind je vervelend?
- Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er vervelend aan?

Dingen doen	Leuk	Vervelend	Omdat ...
Koken			
Afwassen			
Boodschappen doen			
Op visite gaan			
Sporten			
Wandelen			
Lezen			
Tv kijken			
Muziek maken			

Nu ga je dezelfde vragen stellen aan iemand buiten school, in het Nederlands:

- Wat vind je leuk om te doen? Wat vind je vervelend?
- Wat vind je er leuk aan? Wat vind je er vervelend aan?

Dingen doen	Leuk	Vervelend	Omdat ...
Koken			
Afwassen			
Boodschappen doen			
Op visite gaan			
Sporten			
Wandelen			
Lezen			
Tv kijken			
Muziek maken			

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

We gaan de antwoorden vergelijken. Vindt iedereen hetzelfde leuk, of juist niet?

WERKBLAD 5.4 VRAGEN STELLEN

Vragen aan een andere cursist

Naam:
Vragen:

Vragen aan twee mensen die je kent (of niet kent)

Persoon 1:
Vragen:

Persoon 2:
Vragen:

Datum waarop de opdracht klaar moet zijn: _____

Datum waarop je een presentatie geeft over de vragen en antwoorden: _____

WERKBLAD 5.5 ETEN EN DRINKEN

Praat eerst met elkaar: gebruik onderstaande vragenlijst en kijk of je deze vragen kunt gebruiken.

Vragenlijst eten en drinken

Naam: _____ Leeftijd: _____ ☐ Man ☐ Vrouw	
Wat eet je elke dag?	's morgens 's middags 's avonds
Let je op gezond eten? Waarom?	Omdat
Wat vind je gezond eten? Waarom?	Omdat
Wat vind je ongezond eten? Waarom?	Omdat
Hoeveel groente en fruit eet je?	
Wat eet je nooit? Waarom?	Omdat
Wat eet je vaak? Waarom?	Omdat

Stel de vragen nu aan twee mensen van verschillende leeftijd.

Datum waarop de opdracht klaar moet zijn: _____

Persoon 1:

Naam: _____ Leeftijd: _____ ☐ Man ☐ Vrouw	
Wat eet je elke dag?	's morgens 's middags 's avonds
Let je op gezond eten? Waarom?	Omdat
Wat vind je gezond eten? Waarom?	Omdat
Wat vind je ongezond eten? Waarom?	Omdat
Hoeveel groente en fruit eet je?	
Wat eet je nooit? Waarom?	Omdat
Wat eet je vaak? Waarom?	Omdat

Persoon 2:

Naam: _____ Leeftijd: _____ ☐ Man ☐ Vrouw	
Wat eet je elke dag?	's morgens 's middags 's avonds
Let je op gezond eten? Waarom?	Omdat
Wat vind je gezond eten? Waarom?	Omdat
Wat vind je ongezond eten? Waarom?	Omdat
Hoeveel groente en fruit eet je?	
Wat eet je nooit? Waarom?	Omdat
Wat eet je vaak? Waarom?	Omdat

Vergelijk jouw resultaten met die van je medecursisten. Je legt de antwoorden bij elkaar.

Welke leeftijdsgroep eet gezond? Welke het minst? _____

Is er verschil tussen mannen en vrouwen? _____

Is er verschil in ideeën over gezond eten? _____

Is er verschil in ideeën in Nederland en in jouw land van herkomst? _____

WERKBLAD 5.6 SLAPEN

Je kunt alleen de vragenlijst gebruiken, maar je kunt ook zelf nog meer vragen bedenken. Stel de vragen over slaapgewoonten aan verschillende mensen van verschillende leeftijd. De eerste vragenlijst gaan we in de les aan elkaar stellen.

Vragenlijst Slapen

Naam: _____ Leeftijd: _____ ☐ Man ☐ Vrouw	
Hoeveel uur slaap je per nacht?	
Vind je dat genoeg?	
Hoe laat ga je naar bed?	
Hoe laat sta je op?	
Hoe laat ga je in het weekend naar bed?	
Hoe laat sta je op in het weekend?	
Hoe laat gaan je kinderen naar bed?	

Nu gaan we de vragen stellen aan iemand buiten de les.

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Naam: _____ Leeftijd: _____ ☐ Man ☐ Vrouw	
Hoeveel uur slaap je per nacht?	
Vind je dat genoeg?	
Hoe laat ga je naar bed?	
Hoe laat sta je op?	
Hoe laat ga je in het weekend naar bed?	
Hoe laat sta je op in het weekend?	
Hoe laat gaan je kinderen naar bed?	

Vergelijk de antwoorden met die van de andere cursisten.

Welke leeftijdsgroep slaapt het meest? Welke het minst? _____

Is er verschil tussen mannen en vrouwen? _____

WERKBLAD 6.1 DE TAALKAART

Leren buiten school – Wat heb ik gedaan deze week?	Leren buiten school – Wat ga ik doen komende week?
Naam cursist: _____	Naam cursist: _____
Week: _____	Week: _____
Deze week heb ik gekeken en geluisterd naar het televisieprogramma:	Komende week ga ik kijken en luisteren naar het televisieprogramma:
_____	_____
_____	_____
.....
_____	_____
_____	_____
Deze week heb ik in het Nederlands een gesprek gevoerd met:	Komende week ga ik in het Nederlands een gesprek voeren met:
_____	_____
_____	_____
.....
_____	_____
_____	_____
Het ging goed, omdat:	Het gaat goed, omdat:
_____	_____
_____	_____
Ik heb goed gelet op:	Ik ga goed letten op:
_____	_____
_____	_____

WERKBLAD 6.2 WAT HEB JE DEZE WEEK GEDAAN? WAT GA JE NOG DOEN?

	Welke dag?	Wat heb je gezegd?	Wat ga je deze week nog doen?
Iemand vragen of je iets mag lenen, een boek, een pen			
Een andere cursist vragen hoe het gaat met hem/haar			
Vragen of je thee of koffie voor iemand mee moet nemen			
Vragen of iemand iets voor je wil pakken in de winkel			
Hulp vragen in de winkel			
Bestellen en afrekenen in een kleine winkel, bijvoorbeeld de bakker			
Afrekenen in de supermarkt			
Een afspraak maken om samen te werken			
Iemand koffie of thee aanbieden			

Wat heb je nog meer gedaan?	Welke dag?	Wat heb je gezegd?

WERKBLAD 8.1 LIJST VAN OPDRACHTEN

Luisteren naar groeten en afscheid nemen	Werkblad 2.1
Groeten	Werkblad 3.1
Afscheid nemen	Werkblad 3.2
Vragen stellen en antwoorden noteren	Werkblad 3.3
Openingstijden	Werkblad 3.4
De weg vragen	Werkblad 3.5
Mag ik even wat vragen?	Werkblad 3.6
Foto's en filmpjes maken	Werkblad 4.1
Vorbereiding opdracht op werk, werkervaringsplek of stage	Werkblad 4.5
Wat doe je liever?	Werkblad 5.1
Vragen stellen over tv kijken	Werkblad 5.2
Wat vind je leuk om te doen?	Werkblad 5.3
Vragen stellen	Werkblad 5.4
Eten en drinken	Werkblad 5.5
Slapen	Werkblad 5.6
Wat heb je deze week gedaan? Wat ga je nog doen?	Werkblad 6.2
Een T-shirt kopen op de markt	Werkblad 9.2
Complimenten maken: Wat zit je haar leuk!	Werkblad 9.3
Lekker weertje	Werkblad 9.4
Wat ga je in het weekend doen?	Werkblad 13.1
Gewoonten bij de geboorte van een kind	Werkblad 13.2
Gewoonten rondom de dood	Werkblad 13.3
Stuur maar een kaartje	Werkblad 13.4
De Nederlandse verjaardag	Werkblad 13.5
Vragen stellen over het huwelijk	Werkblad 13.6
Familiezaken	Werkblad 13.7
De Nederlandse feesten	Werkblad 13.8
Uitgaan	Werkblad 13.9
Gesprekken op het schoolplein en met de juf	Werkblad 14.1
Het tien-minutengesprek	Werkblad 14.2
Leuke vakken	Werkblad 14.3
Wat maakt iemand een goede docent?	Werkblad 14.4
Hoeveel zakgeld krijg je?	Werkblad 14.5
Je voorstellen op het werk of de stage	Werkblad 15.1
Vragen over het werk, uren en tijden	Werkblad 15.2
Je telefonisch ziek melden	Werkblad 15.3
Vrij vragen of vragen of je eerder naar huis mag	Werkblad 15.4
Werk zoeken en bellen op een advertentie	Werkblad 15.5
Gesprek over een stageplaats	Werkblad 15.6
Begroeten en afscheid nemen van klanten	Werkblad 15.7

WERKBLAD 8.2 VUT-MODEL VOOR GESPREKKEN BUITEN SCHOOL

Situatie: A: _____ B: _____	
Vorbereiding Wat weet je al? Heb je dit al eens gedaan?	
Woordweb Woorden en zinnen bedenken	
Beginzin	
Laatste zin	
Uitvoering	Oefen de situatie in tweetallen en wissel van rol na het gesprek. Daarna spelen twee cursisten de situatie voor, terwijl iemand dit op een smartphone opneemt.
Feedback	Woordenschat: ☐ goed ☐ voldoende ☐ onvoldoende Uitspraak: ☐ goed ☐ voldoende ☐ onvoldoende Formeel/informeel: ☐ goed ☐ voldoende ☐ onvoldoende Begrijpen ze elkaar? ☐ ja ☐ nee Doel bereikt? ☐ ja ☐ nee
Nabespreken Ken je de situatie?	
Opdracht voor buitenschools leren Met wie kun je dit gesprek voeren?	
Datum van inleveren	
Resultaat	Gesprek gevoerd: tevreden? _____ Ontevreden, waarom? _____

WERKBLAD 8.3 SPREKEN BIJ HET INBURGERINGSEXAMEN

Oefening voor de spreekexamens

Tijd: 15 minuten

Niveau: vanaf A1

Materiaal: geen, of de vragen hieronder

Groepsindeling: groep

Reist u vaak met de bus? Vertel ook waarom.

Wat vindt u een leuk programma op tv? Vertel ook waar het over gaat. Vertel ook wat u niet leuk vindt.

Wat voor fruit eet u graag? Vertel ook hoe vaak u fruit eet.

In Nederland regent het vaak. Wat vindt u daarvan? Vertel ook hoe het weer is in uw eigen land.

Hoe vaak gebruikt u uw telefoon? Vertel ook waarvoor u uw telefoon gebruikt.

Ik was vandaag te laat. Waarom bent u weleens te laat? Zeg ook wat u dan doet.

Wat leest u graag? Zeg ook hoe vaak u leest.

Ik krijg het liefst bloemen als ik jarig ben. Wat krijgt u het liefst als cadeau? Vertel ook waarom.

Wat voor eten maakt u het liefst? Vertel ook hoe u dat maakt.

Ik wil graag leren schilderen. Wat wilt u graag leren? Vertel ook waar u dat kunt leren.

Wat doet u het liefst als het mooi weer is? Vertel ook waar u dat doet.

Wat voor werk doet u nu? Vertel ook wat voor werk u vroeger deed.

Wat vindt u de leukste dag van de week, en waarom?

In wat voor huis woont u? En met wie woont u daar?

Wat vindt u van de burenen? Hoelang kent u ze al?

Waar ging u vroeger naar school? Wat vond u leuk op school?

Daarna volgen een aantal meerkeuzevragen waarbij op situaties gereageerd moet worden. Dit gebeurt in de vorm van korte videofragmenten. Ook hier gaat het weer om dagelijkse situaties.

Oefening voor de spreekexamens

Tijd: 15 minuten

Niveau: vanaf A1

Materiaal: geen, of de vragen hieronder

Groepsindeling: groep

Collega's: Heb jij vandaag ook een gesprek met de chef?

Over een dief: Hoe zag die jongen er precies uit?

Vrienden: Waar heb je die tafel gekocht?

Op een uitzendbureau: Zoek je een baan dicht bij huis?

Op een uitzendbureau: Kan ik u volgende week bellen?

Wachtkamer huisarts: Wilt u op mijn spullen letten?

Collega's: Sorry, ik moet eerder weg.

Bakker en zijn baas: Kan ik mijn vakantie aanvragen?

Bakker en zijn baas: Kun je wat langer doorwerken?

Bakker en zijn baas: Komt je vrouw ook naar het personeelsfeest?

Huisarts: U loopt moeilijk. Hoe bent u hier gekomen?

Collega: Wil je met mij meerijden?

Politie: Wat is precies het probleem met uw burenen?

Politie: Uw fiets is gestolen? Heeft u uw fiets wel op slot gezet?

Woningbouwvereniging: Hoe laat kan de monteur bij u langskomen?

Bij de informatiebalie van de gemeente: Kunt u mij zeggen waar burgerzaken zit?

Docent NT2: Welk antwoord is juist?
Cursist NT2: Heb je mijn opdracht al nagekeken?
Cursist NT2: Wat vind jij eigenlijk van onze docent?
Cursist NT2: Hoe ben je naar de cursus gekomen?
Cursisten NT2: We hebben echt veel huiswerk deze week. Mag het niet wat minder zijn?

De situaties zijn ook heel goed te gebruiken voor kleine rollenspelletjes. Om je voor te bereiden op het examen volgen hier nog wat oefeningen die je in tweetallen kunt uitvoeren.

Klagen over de burens

Situatie: op het politiebureau
Niveau: op weg naar A2
Leerdoel: een zakelijk, formeel gesprek voeren
Duur: 20 minuten
Indeling: tweetallen, groep

Agent: Er komt iemand klagen over zijn burens. Vraag wat het probleem is en bedenk een oplossing.
Burger: De burens hebben een hond die alleen thuis is en de hele dag blaft. Hij kan daardoor niet studeren.

Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM)

In KNM worden vragen gesteld over taalsituaties en hoe te reageren, bijvoorbeeld 'u' of 'jij' gebruiken. Het examen KNM bestaat uit situaties met meerkeuzevragen. Strikt gezien is dit geen spreken, maar luisteren, maar het is wel zaak dat de deelnemers weten hoe ze moeten reageren in deze situaties. Het is onmogelijk om alles te oefenen, maar het scheelt al enorm als de cursisten gewend zijn gesprekken te voeren met anderen, in verschillende situaties. Dat kan als rollenspel of ook als buitenschoolse opdracht. Vooral het formele gesprek is van belang om te oefenen, omdat dat register in de klassensituatie niet aan bod komt. Na het voorbereiden van een dergelijk gesprek kunnen de cursisten zelf een situatie kiezen waarin ze dit buiten school gaan oefenen: bij de dokter, de advocaat, de woningbouwvereniging enzovoort.

Een grotere woning huren

Situatie: bij de woningbouwvereniging
Niveau: op weg naar A2
Leerdoel: een zakelijk, formeel gesprek voeren
Duur: 20 minuten
Indeling: tweetallen, groep

Huurder: Je hebt een grotere woning nodig, want je krijgt een kind. Je wilt graag snel verhuizen, voordat de baby geboren wordt.
Medewerker woningbouwvereniging: Er komt een huurder die een groter huis wil. Leg uit wat de procedure is. Hij moet op de website kijken welke woningen beschikbaar zijn, en zich daarvoor inschrijven.

Meer voorbeelden van dergelijke situaties zien we in de KNM-oefenexamens:

- Verzorgende in verpleeghuis: moet je 'u' of 'jij' zeggen tegen de patiënten?
- Verzorgende in verpleeghuis: een bejaarde doet on aardig, wat moet je doen?
- Op het werk: er is een nieuwe machine, wat te doen?
- Op het werk: een collega is jarig, wat zeg je?
- De burens uitnodigen voor de koffie.
- Verhuizen en de burens eerst waarschuwen.
- Andere eetgewoonten, hoe reageer je op een vegetariër?
- School van de kinderen: slechte cijfers, helpen in de klas.

(<https://inburgeren.nl/examen-doen.jsp#>)

WERKBLAD 9.1 VOORBEREIDING OP HET GESPREK BUITEN SCHOOL

Opracht doen voor: _____ (datum).

Waar is het gesprek?	
Doel van het gesprek	
Met wie voer je het gesprek?	
Formeel of informeel	
Begin van het gesprek	
Eind van het gesprek	
Welke antwoorden kan ik verwachten?	
Waar moet ik vooral op letten?	

Uitvoering van de opdracht buiten de school

Datum:	
Gesprek gevoerd met:	
Ik begreep de ander goed.	
De ander begreep mij goed.	
Doel is bereikt/niet bereikt omdat ...	
Ik ben wel/niet tevreden omdat ...	
Ik wil de volgende keer beter:	

WERKBLAD 9.2 EEN T-SHIRT KOPEN OP DE MARKT

- 1 Eerst lezen we de volgende tekst en bedenken we wat er ingevuld moet worden.

Verkoper: Goedemorgen.

Klant: Goedemorgen.

Verkoper: Wat kan ik voor u doen?

Klant: Hoeveel kost dit/deze ...?

Verkoper: ...

Klant: Heeft u ook een ...?

Verkoper: Jazeker, alstublieft.

Klant: Dank u wel.

Verkoper: Dat is dan € ...

Klant: Hier is € ...

Verkoper: Dank u en tot ziens.

Klant: Tot ziens.

- 2 Daarna lezen we de tekst in tweetallen aan elkaar voor.
- 3 We wisselen van rol.
- 4 Nu doen we het zonder tekst, we leggen de tekst weg.
- 5 We wisselen weer van rol.
- 6 Twee vrijwilligers mogen het gesprek nogmaals voeren voor de groep.
- 7 De docent neemt het gesprek op (audio of video).
- 8 We spreken af waarop feedback wordt gegeven.
- 9 Dan volgt de nabespreking: de groep mag tips en tips geven. **Geef positieve feedback en lach elkaar nooit uit!**

WERKBLAD 9.3 WAT ZIT JE HAAR LEUK!

Je gaat vandaag heel veel complimenten geven.

Oefening 1: Wat weet je al? (5 minuten)

Praat met een andere cursist over complimenten. Wanneer geef je complimenten? En aan wie? Schrijf de belangrijkste dingen op. Vergelijk deze met een ander groepje. Welke antwoorden hebben zij?

Dit weet ik over complimenten geven:

Oefening 2: Een woordweb maken (5 minuten)

Pak een leeg vel papier en schrijf in het midden 'compliment'. Wat moet je zeggen als je iets aardigs wilt zeggen tegen iemand? En hoe moet je reageren? Bedenk samen in 5 minuten zoveel mogelijk woorden en zinnen bij dit woord. Bedenk ook woorden en zinnen om te reageren. Schrijf ze allemaal op.

Ruil het vel papier na 5 minuten met een ander groepje. Welke woorden en zinnen zijn hetzelfde? En welke zijn verschillend? Schrijf nu op welke woorden en zinnen je wilt gebruiken.

Woorden en zinnen om te gebruiken

Oefening 3: Complimenten geven (5 minuten)

We gaan nu oefenen in de groep. We lopen door elkaar in de klas, en geven elkaar complimenten. Daarna bespreken we wat we gehoord hebben. Wie heeft een origineel compliment gekregen? Wie heeft een leuke reactie gekregen? We verzamelen nog een paar complimenten en reacties.

Woorden en zinnen om te gebruiken

Opdrachten buiten de school

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Wie heb je een compliment gemaakt?	Wat heb je gezegd?	Wat was de reactie?

Terugkijken

Wat ging goed? Waaraan moet je nog werken (verstaanbaar spreken, de goede woorden gebruiken, 'u' zeggen, groeten)?
Hoe wil je dat oefenen? Schrijf het hier op.

Dit ging goed:

Hieraan wil ik nog werken:

Zo ga ik oefenen:

WERKBLAD 9.4 LEKKER WEERTJE

Neem met z'n tweeën bij elkaar de volgende vragenlijst af. Wat vind je van het klimaat in Nederland? Koud, lekker, veel regen en wind of vind je het ideaal? Geef je mening zoals: goed, vreselijk, prettig, te veel, te weinig, of gebruik andere woorden.

Cursist: _____	Het weer in Nederland	Het ideale klimaat
Temperatuur		
Zon		
Regen		
Wind		
Lente		
Zomer		
Herfst		
Winter		
Sneeuw en ijs		

Praat nu met twee mensen die je kent (of die je niet kent) over het weer in Nederland. Wat vinden zij prettig en wat niet?

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Persoon 1	Het weer in Nederland	Het ideale klimaat
Temperatuur		
Zon		
Regen		
Wind		
Lente		
Zomer		
Herfst		
Winter		
Sneeuw en ijs		

Persoon 2	Het weer in Nederland	Het ideale klimaat
Temperatuur		
Zon		
Regen		
Wind		
Lente		
Zomer		
Herfst		
Winter		
Sneeuw en ijs		

We gaan de antwoorden vergelijken in de groep. Aan welke dingen hebben mensen een hekel en wat vinden ze fijn?

WERKBLAD 11.1 WOORDACCENT

Luister naar de docent. Zet een streep onder het woordstuk (de lettergreep) waarop je het accent hoort.

We geven eerst een voorbeeld: vader, je hoort het woordaccent op het eerste stuk, vandaag, je hoort het accent op het tweede stuk.

We beginnen met de eerste tien woorden, dan kijken we deze na, en daarna doen we de volgende tien. Nakijken doen we door om de beurt een woord voor te lezen, en de lettergreep met het accent te noemen.

1 vrijheid	11 diploma
2 kapot	12 afspreken
3 oordeel	13 gisteren
4 opstaan	14 discussie
5 papier	15 ideaal
6 aantal	16 vanavond
7 apart	17 voetbalschoen
8 niveau	18 combinatie
9 basis	19 ziekenhuis
10 centraal	20 huiseigenaar

Hoeveel fouten heb je? _____

0 tot 3 is goed, 4 tot 8 is voldoende.

WERKBLAD 11.2 INTERNATIONALE WOORDEN

Luister naar de docent. Zet een streep onder het woordstuk (de lettergreep) waarop je het accent hoort.

We geven eerst een voorbeeld: cadeau, je hoort het woordaccent op het laatste stuk, politie, je hoort het accent op het tweede stuk.

We beginnen met de eerste tien woorden, dan kijken we deze na, en daarna doen we de volgende tien. Nakijken doen we door om de beurt een woord voor te lezen, en de lettergreep met het accent te noemen.

1 financieel	11 productie
2 downloaden	12 collega
3 nationaliteit	13 logisch
4 militair	14 situatie
5 praktisch	15 methode
6 flexibel	16 functioneel
7 automatisch	17 restaurant
8 activiteit	18 economisch
9 journalist	19 weekend
10 garage	20 chocola

Hoeveel fouten heb je? _____

0 tot 3 is goed, 4 tot 8 is voldoende.

WERKBLAD 11.3 ZINSACCENT

Luisteroefening voor het zinsaccent

Luister naar de docent. Onderstreep het woord met het zinsaccent. Kies zin a of zin b. Wat past bij de eerste zin?

Voorbeeld: de thee is koud (niet de koffie) of de thee is koud (niet warm).

- 1 Mijn pen ligt op tafel. a niet mijn schrift
 b niet op de stoel
- 2 Ga je morgen met de fiets? a niet vandaag?
 b niet met de bus?
- 3 Ik moet vandaag naar de dokter. a niet morgen
 b niet naar de tandarts
- 4 De winkel sluit om 8 uur. a niet de bank
 b niet om 10 uur
- 5 Hassna komt uit Marokko. a niet Saida
 b niet uit Syrië
- 6 Mijn tas is nog thuis. a niet op school
 b niet mijn boek
- 7 De verwarming is uit. a niet het licht
 b niet aan
- 8 Je moet de goede zin zeggen. a niet de foute
 b niet opschrijven
- 9 Gaat zij mee naar de markt? a niet je broer?
 b niet naar de supermarkt?
10. Je moet je kleren opruimen. a niet je sokken
 b niet aantrekken

Hoeveel fouten heb je? _____

0 tot 2 fouten is goed, 3 tot 5 fouten is voldoende.

Spreekoefening voor het zinsaccent

Vul de foute zinnen aan met een goede zin: *Mijn pen is van hout. Nee, mijn pen is van plastic.*

We doen eerst een rondje met de groep, daarna nog eens dezelfde zinnen in tweetallen. Daarna gaan jullie zelf nog wat foute zinnen bedenken.

- 1 Ik zit op een tafel. Nee, _____
- 2 Een auto heeft twee wielen. Nee, _____
- 3 Poezen eten alleen brood. Nee, _____
- 4 Drie maal drie is tien. Nee, _____
- 5 Zout in de thee is lekker. Nee, _____
- 6 Ik rook erg veel cola per dag. Nee, _____
- 7 Mijn moeder is leraar. Nee, _____
- 8 Een hond heeft vijf poten. Nee, _____
- 9 Van veel eten word je mager. Nee, _____
- 10 Ik zag het nieuws op de radio. Nee, _____

WERKBLAD 11.4 HOOR JE EEN VRAAG?

Luisteroefening voor de vraagintonatie

Als je een vraag hoort, dan zet je een vraagteken achter de zin, hoor je geen vraag dan zet je een punt.

1 Suiker en melk	11 Ik werk hier
2 Koekje erbij	12 Jij werkt hier
3 Wacht eens even	13 En mijn kinderen ook
4 Vierentwintig euro	14 En je kinderen ook
5 Honderdtwintig euro	15 De hele vakantie alleen regen
6 Morgenochtend	16 De hele vakantie alleen regen
7 In Friesland	17 Jullie stappen weer eens op
8 In Groningen	18 Wij stappen maar weer eens op
9 De buurman van mijn moeder	19 En de volgende dag weer niet
10 De buurman van mijn moeder	20 En de volgende dag weer niet

Spreekoefening voor de vraagintonatie

Maak een vraag en denk daarbij aan de vraagintonatie: je stem gaat omhoog.

1 Je zoekt het toilet.	Wat zeg je?
2 Je wilt een kopje koffie.	Wat zeg je?
3 Je wilt een pond tomaten.	Wat zeg je?
4 Je zoekt een bushalte.	Wat zeg je?
5 Vraag waar iemand woont.	Wat vraag je?
6 Vraag hoe iemand heet.	Wat vraag je?
7 Je wilt weten hoe laat het is.	Wat zeg je?
8 Vraag iemand mee naar de film.	Wat vraag je?
9 Vraag waar het station is.	Wat vraag je?
10 Vraag hoe duur de vis is.	Wat vraag je?

WERKBLAD 11.5 BELEEFDE VRAGEN STELLEN

Werk samen met een andere cursist.

Maak samen van de volgende zinnen beleefde vragen. Gebruik 'mag' of 'kan'.

Voorbeelden:

- Ik wil iets vragen: Mag ik (misschien) even iets vragen?
- Ik wil er langs: Mag ik er even langs?
- Ik wil lid worden van een sportclub: Kan ik lid worden van deze sportclub?

- 1 Ik wil iets zeggen.
- 2 Ik wil suiker lenen.
- 3 Ik wil helpen.
- 4 Ik wil lid worden van de vereniging.
- 5 Ik wil iets vragen over de advertentie.
- 6 Ik wil postzegels kopen.

Werk samen met een andere cursist. Maak samen van de volgende zinnen beleefde vragen.

Voorbeelden:

- Ik wil dat je het raam dichtdoet: Wil je (misschien) het raam even dichtdoen?
- Ik vraag of je een potlood voor me hebt: Mag ik (misschien) je potlood even lenen?

- 7 Ik wil dat je me helpt.
- 8 Ik vraag of je een pen voor me hebt.
- 9 Ik wil dat je samen met mij naar het wijkcentrum gaat.
- 10 Ik vraag of je bij mij komt theedrinken.
- 11 Ik vraag of je de radio zachter wilt zetten.
- 12 Ik vraag of je koffie wilt.

Maak nu van bovenstaande zinnen een formele vraag: gebruik 'u' in plaats van 'je'.

Voorbeelden:

- Ik wil dat u het raam dichtdoet.
- Wilt u misschien het raam even dichtdoen?
- Zou u misschien het raam dicht willen doen?

Het stellen van een vraag aan een onbekende heeft een inleiding nodig. Je zegt dan 'u' en je begint met een groet van twee woorden.

Voorbeeld: Ik zoek de bushalte

- Goedemiddag mevrouw/meneer. Kunt u me vertellen waar de bushalte is?
- Goedemiddag mevrouw/meneer. Weet u misschien waar de bushalte is?
- Goedemiddag mevrouw/meneer, mag ik u iets vragen? Weet u misschien waar de bushalte is?

Maak in tweetallen van de volgende zinnen beleefde vragen:

13 Ik zoek een bakker.

14 Ik vraag hoe laat het is.

15 Ik vraag of de vergadering hier is.

16 Ik wil naar het station.

17 Ik wil informatie over de cursus.

18 Ik wil informatie over een baan.

WERKBLAD 11.6 BELEEFD WEIGEREN

Werk samen met een andere cursist:

- Bedenk bij elke vraag een beleefde manier om te weigeren.
- Schrijf jullie antwoord op.

Voorbeelden van antwoorden:

- Sorry, ik heb nu geen tijd.
- Dat zeg ik liever niet.
- Het spijt me, maar ik kan niet, omdat ...
- Dat komt heel slecht uit, omdat ...

- 1 Kan ik € 100 van je lenen? _____
- 2 Mag ik je fiets even lenen? _____
- 3 Heb je even tijd? _____
- 4 Wat verdien je nu per maand? _____
- 5 Wil je dit weekend op mijn kinderen passen? _____
- 6 Kun je in het vervolg een uur eerder beginnen? _____
- 7 Kom je morgen weer werken? (als iemand ziek is) _____
8. Kun je volgende week mijn poes eten geven? _____
- 9 Mag ik even binnenkomen? _____
- 10 Mag ik u iets vragen over uw verzekeringen? _____

Daarna stellen jullie om beurten de vragen en geeft de ander antwoord, zonder naar het papier te kijken. Denk aan de vraagintonatie.

WERKBLAD 11.7 U MAKEN EN GEBRUIKEN

We gaan woorden met een /uu/ oefenen. Om de /uu/ te maken moet je een klein rond mondje maken, dat ben je misschien niet gewend. Probeer het maar eens. Nu gaan we eerst allemaal tegelijk de woorden zeggen, luister naar de docent:

1	stuur	11	absoluut
2	juni	12	actueel
3	ruzie	13	instrument
4	huur	14	buurthuis
5	muziek	15	gehuwd
6	studie	16	waarschuwen
7	duur	17	situatie
8	gluur	18	studeren
9	minuut	19	luxueus
10	vuur	20	formulier

Daarna spreken we de woorden om beurten uit.

Er is een belangrijk woordje in het Nederlands dat je schrijft als ‘u’ en uitspreekt als /uu/.

We gaan hier oefenen met het verschil tussen ‘u’ en ‘jij’:

- Ken je iemand niet: dan zeg je ‘u’.
- Ken je iemand wel: is die persoon ouder dan jij, dan zeg je ‘u’, is die persoon jonger dan zeg je ‘jij’.
- Tegen een jongere persoon met een hogere functie (rechter, politieagent) in een formele situatie zeg je ‘u’, maar tegen kinderen zeg je altijd ‘jij’.

Situaties om mee te oefenen

Werk samen in tweetallen.

Je spreek elkaar aan met ‘u’ of ‘je’, formeel of informeel.

- 1 Je komt binnen bij de dokter. Die vraagt: ‘Wat kan ik voor u doen?’ Wat zeg je?
- 2 Je ziet een vriend in de gang van de taalschool. Wat zeg je?
- 3 Je komt de trein in. Er is een plaats vrij naast een oude dame. Wat zeg je?
- 4 Je burens hebben harde muziek aan. Jij hebt er last van. Je gaat naar hen toe. Wat zeg je?
- 5 Je wilt weten welke bus naar het station gaat. Je ziet iemand staan bij de halte. Wat zeg je?
- 6 Je wordt opgebeld door iemand die je niet kunt verstaan. Je weet niet wie het is. Wat zeg je?
- 7 Je belt op naar de taalschool om te zeggen dat je vandaag niet naar de les kunt komen. Je krijgt iemand van de administratie aan de lijn. Wat zeg je?
- 8 Je dure fiets is gestolen. Je gaat naar de politie om aangifte te doen. Wat zeg je?
- 9 Je bent verhuisd. Je gaat naar het stadhuis om je in te schrijven in je nieuwe gemeente. Wat zeg je tegen de ambtenaar?
- 10 Je hebt een broek gekocht, maar hij past niet. Je wilt hem ruilen. Wat zeg je tegen de verkoopster?

WERKBLAD 12.1 FEEDBACKFORMULIER

Feedback geven en krijgen

1 Algemeen	Was het een goed gesprek? Is wat de sprekers wilden gelukt?
2 Verstaan	Kun je het gesprek goed verstaan? Spreken ze luid genoeg?
3 Begrijpen	Begrijp je wat er gezegd wordt?
4 Beleefdheid	Zijn de sprekers beleefd tegen elkaar?
5 Antwoord geven	Geven ze antwoord op elkaars vragen?
6 Woorden	Gebruiken ze de goede woorden?
7 Grammatica	Hoor je ernstige grammaticale fouten?

Je docent vertelt waar je op moet letten. Luister goed naar de sprekers en geef je feedback in de vorm van positieve adviezen. Dus niet: je spreekt te snel en mompelend, maar: probeer wat langzamer en duidelijker te spreken.

WERKBLAD 13.1 WAT GA JE IN HET WEEKEND DOEN?

- Vraag aan mensen wat ze in het weekend doen. Wat doen ze en wanneer?
- Schrijf zoveel mogelijk activiteiten op met tijden.
- Probeer met mensen van verschillende leeftijd te spreken.
- Vul de lijst eerst in met een medecursist.
- Daarna ga je het buiten de klas vragen aan twee mensen.

De opdracht moet klaar zijn op: _____ (datum).

Wie? (naam, leeftijd, relatie met spreker)	Wat ga jij in het weekend doen?
Naam _____ ☐ Man ☐ vrouw Leeftijd _____	(eerst, dan, daarna, 's morgens, 's middags, 's avonds) _____ _____ _____ _____
Wie? (naam, leeftijd, relatie met spreker)	Wat ga jij in het weekend doen?
Naam _____ ☐ Man ☐ vrouw Leeftijd _____	(eerst, dan, daarna, 's morgens, 's middags, 's avonds) _____ _____ _____ _____
Wie? (naam, leeftijd, relatie met spreker)	Wat ga jij in het weekend doen?
Naam _____ ☐ Man ☐ vrouw Leeftijd _____	(eerst, dan, daarna, 's morgens, 's middags, 's avonds) _____ _____ _____ _____

WERKBLAD 13.2 GEWOONTEN BIJ DE GEBOORTE VAN EEN KIND

Werk met twee, drie of vier personen:

- Je gaat twee mensen vragen naar de gewoonten bij de geboorte van een kind.
- Bespreek met elkaar aan welke mensen je de vragen gaat stellen.

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Vraag	Persoon A	Persoon B
Hoe laat je andere mensen weten dat er een baby is geboren? Kaartje? Bellen? Mailen? Advertentie?		
Eet je iets speciaals als er een baby is geboren?		
Zijn er nog speciale drankjes?		
Wat krijg je voor cadeautjes als er een baby geboren is?		
Kan iedereen op bezoek komen na de geboorte?		
Moet het bezoek op speciale tijden komen?		
Wat vind je van thuis bevallen?		

- Bij de nabespreking vertel je elkaar de resultaten.
- Vergelijk deze gewoonten met de tradities rond de geboorte van een kind in het land waar je vandaan komt.
- Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen?

Overeenkomsten

Verschillen

WERKBLAD 13.3 GEWOONTEN RONDOM DE DOOD

Werk met twee, drie of vier personen:

- Je gaat twee mensen vragen naar de gewoonten rondom iemands overlijden.
- Bespreek met elkaar aan welke mensen je de vragen gaat stellen.

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Vraag	Persoon A	Persoon B
Hoe laat men weten dat iemand overleden is? Kaart, advertentie, opbellen?		
Wat zegt u als u gaat condoleren?		
Stuurt u ook weleens een brief of kaartje? Wat schrijft u dan?		
Draagt u speciale kleding bij een begrafenis of crematie?		
Is er speciale muziek? Wat vindt u mooie muziek voor een rouwdienst?		
Is de kerk voor u belangrijk bij een begrafenis of crematie?		
Zijn speciale rituelen voor u belangrijk?		

- Bij de nabespreking vertel je elkaar de resultaten.
- Vergelijk deze gewoonten met de tradities rond de dood in het land waar je vandaan komt.
- Wat zijn de overeenkomsten en wat zijn de verschillen?

Overeenkomsten

Verschillen

WERKBLAD 13.4 STUUR MAAR EEN KAARTJE

Ga naar een winkel of kijk op internet naar kaarten die je zou willen sturen. Op internet kun je makkelijk e-cards versturen: kijk op kaartpagina.nl of kaartenhuis.nl.

Bekijk kaarten die je bij verschillende gelegenheden kunt sturen. Vul dat in het schema in.

Wat is de gelegenheid?	Wat is de tekst?
Iemand is jarig.	
Iemand is ziek.	
Iemand gaat trouwen.	
Iemand heeft zijn rijbewijs gehaald.	
Iemand is geslaagd voor een examen.	
Iemand heeft een dochter gekregen.	
Iemand heeft een zoon gekregen.	

Bespreek dit eerst met een andere cursist. Zijn er verschillen met je land van herkomst?
Wissel daarna wat jullie weten uit met de groep.

WERKBLAD 13.5 DE NEDERLANDSE VERJAARDAG

Werk in tweetallen en bespreek eerst met elkaar:

Wie ga je voor deze opdracht vragen? _____

Ga je de vragenlijst gebruiken? _____

Heb je zelf nog vragen? _____

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Vragenlijst verjaardag

Naam _____ Leeftijd _____

Wanneer ben je jarig?	
Heb je een verjaardagskalender? Waar hangt die?	
Ga je vaak op verjaardagsvisite?	
Is je verjaardag belangrijk voor je?	
Hoe vieren kinderen hun verjaardag?	
Wat eet je op een verjaardag?	
Wat drink je op een verjaardag?	
Praten de mensen? Zingen ze? Dansen ze?	
Stuur je een kaart als iemand jarig is, of bel je op? Of stuur je een WhatsApp?	

Na afloop vergelijk je de antwoorden met die van de anderen. Doe dat eerst in tweetallen.

- Hoe vieren Nederlanders hun verjaardag?
- Is er verschil tussen ouderen en kinderen? Of tussen mannen en vrouwen?
- Viert iedere Nederlander zijn verjaardag? Wie wel en wie niet? Waarom?
- Is er verschil in verjaardagen in Nederland en in jouw land?
- Wat zijn de verschillen?

Een paar mensen vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 13.6 VRAGEN STELLEN OVER HET HUWELIJK

Werk in tweetallen en bespreek eerst met elkaar:

Wie ga je voor deze opdracht vragen? _____

Ga je de vragenlijst gebruiken? _____

Weet je wat huwelijkse voorwaarden zijn? _____

Heb je zelf nog vragen? _____

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Vragenlijst trouwen

Naam _____ Leeftijd _____

Waarom trouwen mensen in Nederland?	
Wanneer, op welke leeftijd?	
Bent u getrouwd?	
Bent u getrouwd op huwelijkse voorwaarden?	
Moet je voor de gemeente trouwen?	
Moet je in de kerk trouwen?	
Trouwen veel mensen in Nederland? Is trouwen belangrijk?	
Wonen er veel mensen ongetrouwd samen in Nederland?	
Zijn er veel scheidingen in Nederland?	

Na afloop vergelijk je de antwoorden met die van de anderen. Doe dat eerst in tweetallen.

- Zijn er verschillen in tradities rond het vieren van een huwelijk in Nederland en in jouw land?
- Wat zijn de verschillen en wat zijn de overeenkomsten?
- Hebben jonge mensen andere ideeën over het huwelijk dan ouderen?

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 13.7 FAMILIEZAKEN

Je gaat een Nederlander vragen stellen over zijn familie.

Werk in tweetallen en bespreek eerst met elkaar:

Wie ga je voor deze opdracht vragen? _____

Ga je de vragenlijst gebruiken? _____

Heb je zelf nog vragen? _____

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Vragenlijst familiezaken

Naam _____ Leeftijd _____

Hoeveel broers en zussen heeft u?	
Heeft u kinderen? Zo ja, hoeveel?	
Hoeveel broers en zussen hebben/ hadden uw ouders?	
Waar wonen uw familieleden?	
Heeft u veel contact met uw familie?	
Is familie belangrijk voor u? Waarom wel/niet?	
Kunt u iets kenmerkends/typerends van uw familie noemen?	
Komen bepaalde beroepen veel voor in uw familie?	

Na afloop vergelijk je de antwoorden met die van de anderen. Doe dit eerst in tweetallen.

- Is er wat betreft families verschil tussen Nederland en jouw land?
- Wat zijn de verschillen en wat zijn de overeenkomsten?

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 13.8 DE NEDERLANDSE FEESTEN

Kerst, Sinterklaas, Oud en Nieuw (31 december en 1 januari) worden vaak samen met familie gevierd. Iedere familie heeft eigen tradities. Je gaat een onderzoekje doen: vraag een paar Nederlanders naar hun gewoonten rond 'familie en feesten'.

Werk in tweetallen en bespreek eerst met elkaar:

Wie ga je voor deze opdracht vragen? _____

Ga je de vragenlijst gebruiken? _____

Heb je zelf nog vragen? _____

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Vragenlijst feesten

Naam _____ Leeftijd _____

Er zijn drie soorten feesten: kerkelijke feesten, nationale feesten, familiefeesten. Kunt u er een paar noemen die u viert?	
Welke feesten viert u niet? Waarom is dat?	
Viert u Sinterklaas? Zo ja, op welke manier?	
Viert u Kerst? Zo ja, op welke manier?	
Viert u Oud en Nieuw? Hoe?	
Zijn er andere feesten die u in familiekring viert?	
Zijn vrienden tijdens dit soort feesten belangrijk?	
Wat is uw favoriete feest? Waarom?	

Na afloop vergelijk je de antwoorden met die van de anderen. Doe dat eerst in tweetallen.

- Is er verschil in tradities rond het vieren van feesten in Nederland en in jouw land?
- Wat zijn de verschillen en wat zijn de overeenkomsten?
- Hebben jonge mensen andere ideeën over de feesten dan ouderen?

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 13.9 UITGAAN

Ga met een paar mensen (cursisten, vrienden) ergens iets drinken. Kijk goed om je heen. Je moet een aantal dingen noteren. Sommige dingen kun je vragen.

Waar zitten jullie?	
Hoeveel mensen zijn er?	
Hoe laat is het?	
Hoeveel mensen werken er?	
Hoe duur is een kopje koffie? Espresso? Cappuccino?	
Hoeveel kost een glas Spa?	
Kun je er ook iets eten?	
Wat heb jij besteld?	
Heb je zelf besteld? Wat heb je gezegd?	
Vind je het een prettige gelegenheid?	
Wat zou je anders willen?	
Hoeveel moet je betalen?	
Hoelang heb je er gezeten?	

Na afloop vergelijk je de antwoorden met die van de anderen. Doe dat eerst in tweetallen.

- Vergelijk de gang van zaken in een café of restaurant met hoe het in jouw land van herkomst gaat. Wat zijn de verschillen en wat zijn de overeenkomsten?

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 14.1 GESPREKKEN OP HET SCHOOLPLEIN EN MET DE JUF

Hoe vind je de school?

Ouder A: Je begint een gesprek met een andere ouder. Zeg dat je de leerkracht zo goed vindt en dat je kind het zo prettig vindt op school.

Ouder B: Een andere ouder begint een gesprek. Jij vindt de leerkracht niet zo goed en je vertelt waarom. Jouw kind is niet zo gelukkig op school.

Mag Sara komen spelen?

Ouder A: Je dochtertje vraagt of een ander meisje, Sara, mag komen spelen. Jij vindt het goed en wilt afspreken hoe laat ze weer opgehaald wordt.

Ouder B: Je dochtertje, Sara, wil bij een ander meisje spelen. Jij kunt haar niet ophalen, omdat je met je andere kind naar judoles moet. Verzin een oplossing.

Je kind voelt zich niet goed

Ouder: Je komt je kind ophalen, en je vraagt hoe het gegaan is. Je kind voelde zich vanmorgen niet goed.

Leidster: Het kind is ziek en je vindt dat het eigenlijk thuis had moeten blijven. Vertel dit vriendelijk en beleefd.

Helpen in de klas

Ouder: De juf van je kind vraagt of je wilt helpen met het versieren van de klas voor een klassenfeest. Je hebt het heel druk.

Leerkracht: Je zoekt mensen om te helpen bij het versieren van de klas voor het klassenfeest. Iedereen reageert hetzelfde: geen tijd. Je wordt wanhopig.

WERKBLAD 14.2 HET TIEN-MINUTENGESPREK

Werk in twee- of drietallen. Jullie bekijken de vragen en bedenken of je die zou willen stellen. Jullie kunnen ook zelf vragen bedenken.

- 1 Welke vragen ga je stellen aan de leerkracht van je kind?
- 2 Oefen het gesprek in een rollenspel: de ene cursist is de ouder, de tweede de leerkracht en een derde observeert. Ruil na ieder gesprek de rollen om. **De vragen niet voorlezen!**
- 3 Bespreek daarna wat goed ging en wat nog niet.

Vragen aan de leerkracht	
Hoe gaat het met mijn kind _____ (naam)?	
Wat kan _____ goed?	
Wat kan _____ niet zo goed?	
Heeft _____ vriendjes en vriendinnetjes?	
Denkt u dat hij/zij het leuk vindt op school?	
Wat kan ik als ouder thuis doen?	
Kan ik op school meehelpen?	

Observatieformulier	
Heeft de 'ouder' alle vragen gesteld?	
Begreep de 'leerkracht' de vragen?	
Zo niet, hoe kwam dat, denk je?	
Begreep de 'ouder' de antwoorden van de 'leerkracht'?	
Zo niet, hoe kwam dat?	

Nabespreking van het tien-minutengesprek	
Heb je alle vragen gesteld?	
Begreep de leerkracht de vragen?	
Zo niet, hoe kwam dat, denk je?	
Begreep je de antwoorden van de leerkracht?	
Zo niet, hoe kwam dat?	

WERKBLAD 14.3 LEUKE VAKKEN OP SCHOOL

Werk in een tweetal en stel de vragen eerst aan elkaar.
Verander de vragenlijst als jullie dat nodig vinden.

Je gaat een paar mensen vragen naar de vakken op de basisschool.
Stel deze vragen eventueel ook aan een vriendje of vriendinnetje van je kind.

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Vraag	Persoon A		Persoon B		Leerling basisschool	
Kun je vakken noemen die je op de basisschool krijgt?	1		1		1	
	2		2		2	
	3		3		3	
	4		4		4	
	5		5		5	
	6		6		6	
	7		7		7	
	8		8		8	
	9		9		9	
Welke drie vakken vind je het leukst?	1		1		1	
	2		2		2	
	3		3		3	
Waarom?	Omdat _____ _____		Omdat _____ _____		Omdat _____ _____	

Maak met elkaar een top drie van de meest populaire schoolvakken.
Zijn er bijvoorbeeld verschillen tussen de keuzes van mannen en vrouwen?
Zijn het dezelfde schoolvakken als in jouw geboorteland?

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 14.4 WAT MAAKT IEMAND EEN GOEDE DOCENT?

Stel de volgende vragen aan drie Nederlandssprekende mensen in je omgeving. Interview ook een student of een leerling van een basisschool.

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Vragen	Naam:
Kunt u een voorbeeld geven van een goede docent?	
Kunt u drie eigenschappen noemen die een docent zou moeten hebben?	
Is het werk van een docent nu anders dan vroeger?	
Hoe ziet de docent van de toekomst eruit?	
Kunnen internet en computer het werk van een docent overnemen?	

Vragen	Naam:
Kunt u een voorbeeld geven van een goede docent?	
Kunt u drie eigenschappen noemen die een docent zou moeten hebben?	
Is het werk van een docent nu anders dan vroeger?	
Hoe ziet de docent van de toekomst eruit?	
Kunnen internet en computer het werk van een docent overnemen?	

Vragen	Naam:
Kunt u een voorbeeld geven van een goede docent?	
Kunt u drie goede eigenschappen noemen die een docent zou moeten hebben?	
Is het werk van een docent nu anders dan vroeger?	
Hoe ziet de docent van de toekomst eruit?	
Kunnen internet en computer het werk van een docent overnemen?	

Bespreek de antwoorden met een groepje van twee of drie medecursisten en maak een vergelijking met meningen uit jullie land van herkomst. Denkt men in Nederland hetzelfde over een goede docent?

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat zij gehoord en opgeschreven hebben.

WERKBLAD 14.5 HOEVEEL ZAKGELD KRIJG JE?

Je gaat praten met een paar kinderen die je al een beetje kent. Misschien van de school van je kinderen, of misschien uit de buurt. Je kunt ook met een tweetal of drietal samenwerken, en de vragen samen stellen.

Je gaat vragen naar 'zakgeld'. De meeste kinderen in Nederland krijgen zakgeld. Met dat geld mogen de kinderen zelf iets doen: iets kopen, of sparen. Praat met kinderen van verschillende leeftijd.

Hoeveel zakgeld krijgen kinderen in Nederland? Wat kopen ze ervoor?

Naam kind	Leeftijd	Hoeveel zakgeld per week?	Wat doen ze met het zakgeld?

De opdracht moet gemaakt zijn op _____ (datum).

Maak een lijst van alle antwoorden die jullie hebben gekregen.

Hoeveel zakgeld krijgen de kinderen gemiddeld? _____

Wie krijgt het meest? _____

Wie krijgt het minst? _____

Wat doen de kinderen met hun zakgeld? _____

Een paar cursisten vertellen aan de groep wat de uitkomst is van deze opdracht. Wat is jullie mening over zakgeld? Hoe oud moet een kind zijn voor zakgeld? Wat mogen ze ermee doen, en wat niet?

WERKBLAD 15.1 JE VOORSTELLEN OP HET WERK OF DE STAGE

Deze opdracht is voor iemand die stage gaat lopen of gaat werken.

Je gaat voor het eerst naar je werk of stageplaats.

Als je binnenkomt, moet je jezelf voorstellen. Wat zeg je dan?

Wat ga je zeggen?

Ik ben _____ (voornaam en achternaam).

Ik kom uit _____ (land).

Ik kom hier werken als _____ (werk, functie).

of

Ik kom hier stage lopen voor _____ (opleiding).

Wat doe jij wel en wat doe jij niet in een Nederlandse werkomgeving?

Ik geef iedereen een hand. ja nee

Ik geef alleen mijn baas een hand. ja nee

Ik geef alleen vrouwen een hand. ja nee

Ik geef alleen mannen een hand. ja nee

Ik begin met mezelf voor te stellen. ja nee

Ik wacht tot iemand mij een hand geeft. ja nee

Praat hierover in tweetallen.

Nu gaan jullie rondlopen in het lokaal en stellen jullie je aan elkaar voor alsof jullie nieuwe collega's zijn.

WERKBLAD 15.2 VRAGEN OVER HET WERK, UREN EN TIJDEN

Stel de volgende vragen aan twee Nederlandssprekende mensen die je goed kent.

De opdracht moet klaar zijn op _____ (datum).

Vragen	Persoon A: ____ jaar, ☐ man ☐ vrouw	Persoon B: ____ jaar, ☐ man ☐ vrouw
Hoeveel mensen werken bij jouw bedrijf?		
Hoeveel uur per week werk je?		
Hoeveel dagen per week werk je?		
Op welke dagen werk je?		
Werk je ook 's avonds?		
Hoe laat begin je met je werk?		
Hoe laat ben je klaar?		

Vergelijk je resultaten met die van de andere cursisten.

Hoeveel uur per week werken mensen van 20 tot 30 jaar in Nederland? _____

Hoeveel uur per week werken vrouwen van die leeftijd? _____

En van 30 tot 40 jaar? _____

Als vrouwen ouder zijn, werken ze dan meer of minder? _____

Variant: maak samen een grafiek; je kunt in Word grafieken maken, zie Invoegen → Grafiek.

WERKBLAD 15.3 JE TELEFONISCH ZIEK MELDEN

Vorbereiden

Oefening 1: Wat weet je al? (10 minuten)

Praat met een andere cursist over je ziek melden. Wat moet je doen als je ziek bent? Schrijf de belangrijkste dingen op. Vergelijk dit met een ander groepje. Welke antwoorden hebben zij?

Dit weet ik over je ziek melden:

Oefening 2: Een woordweb maken (10 minuten)

Pak een leeg vel papier en schrijf in het midden het woord 'ziek'. Bedenk samen in 5 minuten zoveel mogelijk woorden en zinnestjes bij dit woord. Schrijf ze allemaal op het papier.

Ruil het papier na 5 minuten met een ander groepje. Welke woorden en zinnestjes zijn hetzelfde? En welke zijn verschillend? Schrijf nu op welke woorden en zinnestjes je wilt gebruiken.

Woorden en zinnen om te gebruiken

Het gesprek

Doel: je kunt telefonisch melden dat je ziek bent.

Oefening: Vragen over je ziek melden (10 minuten)

Bedenk samen het antwoord op de volgende vragen. Schrijf ze op.

- 1 Bij wie moet je je ziek melden? _____
- 2 Wie krijg je aan de telefoon als je belt om je ziek te melden? _____
- 3 Wat zeg je aan het begin van het gesprek? _____
- 4 Hoe heet je docent? _____
- 5 Zeg je 'u' of 'jij' tegen je docent? _____
- 6 Wat zal je docent zeggen als je vertelt dat je ziek bent? _____

We gaan het gesprek eerst in tweetallen oefenen. Wissel van rol als je klaar bent. Na 10 minuten gaan twee mensen het gesprek voeren, de anderen luisteren.

Neem het gesprek op met een audio- of videoapparaat, smartphone of laptop.

Gesprek: Je telefonisch ziek melden (10 minuten)

Persoon A: Je hebt erge hoofdpijn. Je kunt niet naar de cursus komen, dus je belt op om je ziek te melden. Je wilt spreken met je docent.

Persoon B: Je bent docent. A meldt zich ziek. Vraag wat er aan de hand is en vraag wanneer A weer beter denkt te zijn.

De luisteraars vullen het feedbackformulier in. Daarna luisteren we nogmaals naar het (opgenomen) gesprek en bespreken we wat goed ging en wat beter kan.

Feedbackformulier	
Kun je de sprekers goed verstaan?	
Hebben ze alles gezegd wat ze moeten zeggen?	
Met welke woorden zegt A dat hij/zij ziek is?	
Wat is het antwoord van B en wat vraagt B?	
Geeft A duidelijk antwoord op de vragen van B?	
Met welke woorden nemen ze afscheid?	
Opmerkingen:	

Terugkijken

Wat ging goed? Waaraan moet je nog werken (verstaanbaar spreken, de goede woorden gebruiken, 'u' zeggen, groeten)?
Hoe wil je dat oefenen? Schrijf het hier op.

Dit ging goed:

Hieraan wil ik nog werken:

Zo ga ik oefenen:

WERKBLAD 15.4 VRIJ VRAGEN OF VRAGEN OF JE EERDER NAAR HUIS MAG

Het gesprek moet eindigen met een duidelijke afspraak. Een van beiden krijgt wat hij wil, of er komt een compromis uit.

A Vrij vragen

Situatie: op het werk.

Werknemer: Je wilt over drie dagen een dag vrij. Je moeder komt op bezoek en je wilt haar ophalen van Schiphol. Ze is nooit eerder in het buitenland geweest, ze spreekt geen vreemde talen en ze loopt moeilijk.

Chef/afdelingshoofd/coördinator: Een werknemer vraagt een dag vrij. Dat komt heel slecht uit, want je hebt net een grote order binnengekregen. Vraag of moeder niet met de trein kan komen of met een taxi. Je wilt die kosten eventueel wel betalen.

B Vragen of je eerder naar huis mag

Situatie: op het werk.

Werknemer: Je wilt een uur eerder naar huis, want er komt een loodgieter om je centrale verwarming (CV) te repareren. Het is koud en de CV is kapot. Het is dus belangrijk dat de loodgieter komt.

Chef/afdelingshoofd/coördinator: Een werknemer vraagt of hij/zij eerder naar huis mag. Dat komt heel slecht uit, want er moet vandaag nog een grote order de deur uit. Kan zijn vrouw/man de loodgieter niet opvangen? Kunnen de burens de deur niet opendoen? Kan de loodgieter niet een uur later komen?

C Een ander werkrooster

Situatie: op het werk.

Werknemer: Je hebt een nieuw werkrooster gekregen, en je ziet dat je nu op woensdag moet gaan werken. Dat komt heel slecht uit, want op woensdag hebben de kinderen 's middags vrij, en dan moet je thuis zijn.

Chef/afdelingshoofd/coördinator: Het was heel moeilijk om een nieuw rooster te maken, met veel nieuwe mensen erbij, en je wilt niet opnieuw beginnen. Kan er niemand anders oppassen? Is er geen nichtje dat een zakcentje wil verdienen? Kunnen de kinderen niet bij vriendjes gaan spelen?

WERKBLAD 15.5 WERK ZOEKEN EN BELLEN OP EEN ADVERTENTIE

Het gesprek moet eindigen met een duidelijke afspraak. Een van beiden krijgt wat hij wil, of er komt een compromis uit.

A Werk zoeken

Situatie: bij het uitzendbureau.

Cursist: Je zoekt werk. Je gaat naar het uitzendbureau en je vertelt wat je wilt. Je vindt alle soorten werk goed, behalve werken in de horeca.

Intercedent: Je werkt bij een uitzendbureau. Een klant komt praten over werk. Je hebt alleen werk in de horeca. Probeer hem/haar te overtuigen.

B Bellen op een advertentie

Situatie: telefoongesprek.

Werkzoekende: Je belt op over een baan als beveiligers bij de gemeente. Je hebt in de krant een advertentie gezien. Je bent erg geïnteresseerd in de baan. Vraag naar de werktijden.

Personeelsfunctionaris: Er belt iemand op over de baan. Je wilt weten wat zijn/haar opleiding is en wat voor werkervaring hij/zij heeft. De werktijden zijn wisselend, er moet ook in de weekenden worden gewerkt als dat nodig is.

WERKBLAD 15.6 GESPREK OVER EEN STAGEPLAATS

Rol A: persoon die een stageplaats zoekt

Je volgt een opleiding en je bent op zoek naar een stageplaats. Je hebt een bedrijf gevonden waar je graag stage zou willen lopen. Je hebt ook de naam van een contactpersoon: mevrouw/de heer Jansen.

Je belt op om informatie te vragen.

Let op de volgende dingen:

- Vertel wie je bent.
- Zeg dat je graag stage wilt lopen.
- Vraag of mevrouw/de heer Jansen tijd heeft om een paar vragen te beantwoorden.

Je hebt een aantal vragen:

- Is er op dit moment een stageplaats beschikbaar?
- Wat is de sollicitatieprocedure voor stagiairs?
- Kun je langskomen, of moet je een brief schrijven?
- Aan wie moet je de sollicitatiebrief richten?
- Waar kun je meer informatie over dit bedrijf vinden?

Voer het gesprek en maak notities voor jezelf.

Sluit het gesprek goed af.

Rol B: mevrouw/de heer Jansen

Je werkt bij een middelgroot bedrijf. Je taak is onder andere het begeleiden van stagiairs.

Er belt iemand op die een opleiding volgt en informatie wil over een stageplaats.

De procedure is altijd als volgt:

- Stagiairs moeten een sollicitatiebrief schrijven, waarin ze hun motivatie duidelijk maken.
- Er moet een curriculum vitae (cv) worden meegestuurd.
- De brief moet worden gericht aan jou (mevrouw/de heer Jansen).
- Daarna wordt een stagiair uitgenodigd voor een gesprek.
- Er zijn op dit moment een paar stageplaatsen beschikbaar.
- Er is een website waarop meer informatie over het bedrijf te vinden is: www.bedrijf.nl.

WERKBLAD 15.7 BEGROETEN EN AFSCHIED NEMEN VAN KLANTEN

Regels voor het begroeten van klanten

- Je spreekt de klant altijd aan met 'u'.
- Je kijkt de klant aan als je tegen hem/haar praat en naar hem/haar luistert.
- Je praat duidelijk en verzorgd Nederlands.
- Je bent vriendelijk.

Oefening voor het begroeten en afscheid nemen van klanten

- 1 Je gaat in tweetallen zinnen maken die gebruikt worden om een klant te begroeten.
- 2 Daarna worden alle zinnen in de groep verzameld en beoordeeld op beleefdheid.
- 3 Wat zijn beleefde zinnen? Kijk samen naar de bedachte zinnen en bedenk de criteria voor beleefdheid.
- 4 De criteria staan op het bord of op papier.
- 5 Je loopt door het oefenlokaal. Je komt andere cursisten tegen, die je begroet en waar je weer afscheid van neemt. De persoon tegen wie je praat, zegt of het beleefd genoeg was. Denk aan de criteria ('u' zeggen, woordgebruik, intonatie).
- 6 Nabespreken: Wat was moeilijk? Wat moet nog vaker worden geoefend?